

& incredibilem auctoritatem fato reservatam speramus. Accipe igitur Scriptoris munusculum, Illustrissime Princeps, non domi, & in otio, sed in castris, & in medio quandoque certamine cum maximo capituli mei periculo elaboratum. Etenim eò militans scribere in animum duxi, quo rem ipsam verius, quam Serenitas tua nemo sentiret, nemo scribere profiteretur. Nunc quoniam crescit in dies rerum gestarum copia, & fortuna virtuti Scipionis adjuncta, laboribus primis aspirat, de rebus ipsis, favore Serenitatis tuæ freti, dicere incipiemus.

Finit Prologus.

NARRATIO INCIPIT.

Cum à Sapientissimo Venetorum Legato, & Patricio Viro Franciso Georgio circiter quadraginta dies jam liber alieno stipendio Scipio dissentiret; cùmque pæctione nulla, nulloque fidei vinculo cuiquam adstrinseretur, Annibal pro Status, ac Regnorum suorum stabilimento pecuniarum elargitione, Regni ne parvi quidem pollicitatione, militum utriusque ordinis copia, & honore quam maximo generum Scipionem ad se se omni cura, studio, & diligentia revocare procurabat; quibus rebus, magnanimus Imperator, qui facile fortunam contemnit, animum numquam adicit, perseverans in ea re, quam animo institutam maximè habebat. Ea erat hujusmodi. Si tantum, Illustrissimo Venetorum Principi, ac Senatu sibi parendum foret: si pro qualitate militiæ, quam ipse perstrenuam habebat, & copiosam, sibi stipendio provideretur: si foliatus Imperator novum hosti bellum in quavis regionem indiceret; te nunquam ab eorum non solùm stipendio, sed ne fide quidem discessurum.

Dum hæc aguntur, multa hinc, atque inde concurrunt. Robertus de Sancto Severino Annibalis nepos oppidum Orianum ex Brixiensi agro non solum diripuit, verum etiam incendio contumpsit. Hujus milites diu Comezanum agmine peterent, rati id oppidum depopulari; Pazalias dux pedum sexcentorum invavit, coegerique infelicitate terga vertere. Immo fortiter parum certare, captis septem, & quadraginta militibus, quos omnes, equis, ac spoliis penè donatos militari consuetudine liberavit, et si eo tempore solitus ab Illustrissimo Venetorum Princepe de novi stipendiis conditione contendenter.

Gentilis exercitus gubernator Manerbiam ex Brixiensi oppidum, quod superiori tempore ad Annibalem configerat, obsidione subita circumdedit; Manerbientes verò non sine multorum militum cæde in deditiōnem Venetorum devenere, Gentile apud humerū sagittā sauciato, qua plaga post pauculos dies animam exalavit. Hujus mortem Senatus quam familiariter alevit, ac molestè tulit; erat enim dux maximā erga Senatum fide, & observantia singulari.

Interea Venetorum Legatus, qui apud Lunadum semper aderat Scipioni, ut ejus animum ad vota Senatus devolveret; magna quidem pollicitus est, cum in usum militum, quos habebat, tum & in primis futura Regni spe; id perpatuis ejus sententiæ persuasoribus cognitum est; et si inter milites varia esset mens,

A variaque rerum futurarum sententia; rationibus enim satis idoneis rem suam quisque confirmabat. Tandem inter Legatum, & Scipionem conventum est. Hanc Serenitas tua conditionem sine controversia confirmavit. Legatus propter Gentilis obitum se se ad Senatum confert.

B Brocardus Comes Persicus secum, ut de meliori conditione Scipionis propter Gentilis obitum ageretur: Antonius Pifareus, vir maxima auctoritate, & summa fide erga Scipionem cum pecuniis stipendiariis XVIII. Kal. Majas ad Scipionem præmittitur. Ad quem Legati duo Lunadum veniunt, Jacobus Antonius Marcellus, & Pascalis Maripetro, viri quidem in Senatu summa sapientia, incredibili auctoritate, singulare agendum in rebus diligentia, & in eorum Legationibus fortunatissimi. Hi, dum coena parabatur, in cellulam quandam cum Scipione ingressi sunt, cum & ego adfem, & pauci admodum familiares. Hic adventus fui causas, Pascalis natu major in hanc sententiam coram explicituit.

ORATIO LEGATORUM.

C „ Illusterrimus Princeps noster, & universus Venetorum Senatus salutem plurimam dicunt Scipioni Imperatori. Quæcumque agitata sunt à Legato nostro tecum, inclite Imperator, nos (nam ego pro hoc jure, meo loquo) ex Serenissimo Principe, & universo Venetorum Senatu inviolabili quodam vinculo confirmamus; quibus pari potestate demandatum est, ut te omnibus Dibus, Conductoribus, Cyliarchis, Centurionibus, & ex omni ordine militibus, quin etiam universis Regnorum nostrorum populis Gubernatorem, & universi exercitus Illustrissimi dominii Imperatorem clara voce decaremus. Pollicentes, quicquid honori tuo, & gloriæ, quicquid usui esse possit, pecuniam, regna, favorem, & potentiam: quibus rebus pro jure suo amplissimam dignitatem tuam uti volumus. Ad hæc nos exerciti tus tuus Legatos venisse significamus, hac legge, ut omnia, que Scipio Imperator jussit, nos non minus diligenter, quam libenter exequamur, nihilque dignitati tuæ defieri patiamur ad rerum omnium supplementa, quæ tam castris, quam militibus necessaria esse solent. Postrem est, ut ea, quæ fieri velit, imperii tui amplitudo mandet, post hac tam stipendiariis cuiusvis ordinis, quam Legatis ipsis, omnia pro virili executione.

E „ Hic inter paucos, qui aderamus, primùm lætitia ingens exorta est; mox Scipio Imperator sapientissimus non inferiori oratione, præposita à Legato omnia memoriter replicans in hæc verba respondit:

„ Ego, Magnifici Legati, & Patres præstantissimi, vos huc adventasse incolumes gaudeo plurimum. Quod autem ex Serenissimo Principe, ex amplissimo Senatu vestro me tanto munere, ac summa imperii dignitate decoratis, immortales illis, ac vobis habeo gratias, agoque; illud tamen vos scire præcipio, quæcumque fuerint in honorem, & gloriam, inque vestri imperii usum, & amplificationem, etiam cum capitulis suis discrimine dicturum, facturumque omnia Scipionem. Ad quam rem immortales Deos, adjuturos spero; nam si cætera mihi def-

B 2 „ fent;